

VIII kadencja

KANCELARIA SEJMU

Biuro Komisji Sejmowych

PEŁNY ZAPIS PRZEBIEGU POSIEDZENIA

■ KOMISJI FINANSÓW PUBLICZNYCH

(NR 453)

z dnia 27 czerwca 2019 r.

Pełny zapis przebiegu posiedzenia

Komisji Finansów Publicznych (nr 453)

27 czerwca 2019 r.

Komisja Finansów Publicznych, obradująca pod przewodnictwem posła **Andrzeja Szlachty (PiS)**, przewodniczącego Komisji, zrealizowała następujący porządek dzienny:

– sprawozdanie z wykonania budżetu państwa za okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2018 r. (druk nr 3490) wraz z przedstawioną przez prezesa Najwyższej Izby Kontroli Analizą wykonania budżetu państwa i założeń polityki pieniężnej w 2018 roku (druk nr 3539) w zakresie:

1) części budżetowej 19 – Budżet, finanse publiczne i instytucje finansowe:

a) dochody i wydatki,

b) wynagrodzenia w państwowych jednostkach budżetowych,

c) dotacje podmiotowe,

2) części budżetowej 77 – Podatki i inne wpłaty na rzecz budżetu państwa:

– dochody,

3) dochody budżetu środków europejskich,

4) części budżetowej 81 – Rezerwa ogólna:

– wydatki,

5) części budżetowej 83 – Rezerwy celowe, w zakresie pozycji 16, 19, 21, 44, 46, 73, 78, 94 i 95,

6) części budżetowej 85 – Budżety wojewodów ogółem, w zakresie działów:

a) 756 – Dochody od osób prawnych, od osób fizycznych i od innych jednostek nieposiadających osobowości prawnej oraz wydatki związane z ich poborem,

– dochody i wydatki,

b) 758 – Różne rozliczenia:

– dochody i wydatki,

– dotacje celowe,

7) części budżetowej 79 – Obsługa długu Skarbu Państwa:

– dochody i wydatki,

8) przychodów i rozchodów budżetu państwa,

– rozpatrzenie „Informacji o poręczeniach i gwarancjach udzielonych w 2018 roku przez Skarb Państwa, niektóre osoby prawne oraz Bank Gospodarstwa Krajowego” (druk nr 3459).

W posiedzeniu udział wzięli: **Tomasz Robaczyński** podsekretarz stanu w Ministerstwie Finansów wraz ze współpracownikami, **Anna Rybczyńska** oraz **Jarosław Borowski** wicedyrektorzy Departamentu Budżetu i Finansów oraz w Najwyższej Izbie Kontroli wraz ze współpracownikami.

W posiedzeniu udział wzięli pracownicy Kancelarii Sejmu: **Łukasz Żylik, Anna Woźniak** – z sekretariatu Komisji w Biurze Komisji Sejmowych.

Przewodniczący poseł Andrzej Szlachta (PiS):

Otwieram posiedzenie Komisji Finansów.

Stwierdzam kworum.

W punkcie pierwszym porządek przewiduje rozpatrzenie sprawozdania z wykonania budżetu państwa za okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2018 r. wraz z przedstawioną przez prezesa Najwyższej Izby Kontroli analizą wykonania budżetu państwa i założeń polityki pieniężnej w 2018 roku. Punkt pierwszy: część 19 – Budżet, finanse publiczne i instytucje finansowe, referuje dyrektor generalny w Ministerstwie Finansów, koreferuje poseł Błażej Parda. Punkt drugi: część budżetowa 77 – Podatki i inne wpłaty na rzecz budżetu państw, referuje Minister Finansów, koreferuje poseł Janusz Cichoń. W punkcie trzecim będą dochody budżetu środków europejskich – referuje Minister Finansów, koreferuje pan poseł Jerzy Gosiewski. Punkt czwarty dotyczy części budżetowej 81 – Rezerwa ogólna. Piąta część budżetowa 83 odnosi się do rezerw celowych – referuje Minister Finansów, koreferuje pani poseł Gabriela Masłowska. W szóstym punkcie będziemy omawiali część budżetową 85 – Budżety wojewodów ogółem, wszystko jest napisane szczegółowo w programie, referuje Minister Finansów, koreferuje poseł Jerzy Gosiewski. Siódmy punkt to część budżetowa 79 – Obsługa długu Skarbu Państwa. Ósma część to przychody i rozchody budżetu państwa – referuje Minister Finansów, koreferuje poseł Piotr Uściński.

W drugiej części mamy rozpatrzenie „Informacji o poręczeniach i gwarancjach udzielonych w 2018 roku przez Skarb Państwa, niektóre osoby prawne oraz Bank Gospodarstwa Krajowego”. Referuje Minister Finansów.

Czy są uwagi do porządku dziennego?

Nie słyszę.

Przystępujemy do realizacji punktu pierwszego, kontynuując rozpatrzenie wykonania budżetu w częściach należących do wyłącznej właściwości Komisji Finansów Publicznych.

Chcę powitać naszych gości. Witam serdecznie pana Tomasza Robaczyńskiego, podsekretarza stanu w Ministerstwie Finansów, który ma wielkie wyzwanie, bo towarzyszy nam we wszystkich omawianych częściach budżetowych. Witam również panią Barbarę Brodowską-Mączkę dyrektora generalnego w Ministerstwie Finansów. Witam wszystkie pozostałe osoby.

Przystępujemy do realizacji porządku dziennego.

Mam prośbę do wszystkich państwa – z doświadczeń pracy nad już omówionymi częściami nasuwa się refleksja, żeby państwo zbyt szczegółowo nie wchodzili w materiały, które mają posłowie. A więc tylko ogólna charakterystyka części a w trakcie zadawania pytań można sięgnąć do szczegółowych danych, jeżeli państwo posłowie będą o to prosili. To nam przyspieszy długi czas przewidziany na pracę nad omawianiem części budżetowych.

Bardzo proszę panią dyrektor o przedstawienie tej części budżetowej.

Dyrektor generalny w Ministerstwie Finansów Barbara Brodowska-Mączka:

Bardzo dziękuję, panie przewodniczący.

Barbara Brodowska-Mączka, dyrektor generalny w Ministerstwie Finansów.

Myślę, że wpisujemy się w to zalecenie, ponieważ przygotowaliśmy krótkie streszczenie a obszerny materiał został przedłożony Komisji. Szczególnie została przedłożona misja Krajowej Administracji Skarbowej, wszystkie zadania poszczególnych jednostek i, oczywiście, wszystkie kwoty, które wynikają z wykonania budżetu w roku 2018.

Pozwolę sobie przedstawić poszczególne wielkości i zadania.

W dochodach budżetowych zaplanowana kwota 534 793 tys. zł, została wykonana w kwocie 635 790 tys. zł. Główną pozycją są jak co roku odsetki od lokat w złotych w Narodowym Banku Polskim na rachunkach pomocniczych *overnight* w Banku Gospodarstwa Krajowego. Jest to również dywidenda 20 000 tys. zł pochodząca z Totalizatora Sportowego. Natomiast warto zwrócić uwagę na różnicę w stosunku do roku 2017 – w tym roku, w związku ze zmianami systemowymi, nie wykazujemy cła, które jest wskazywane w części 77.

W ustawie budżetowej wydatki budżetu państwa określono w wysokości 7 028 410 tys. zł. W trakcie roku kwota została zwiększona z rezerw celowych, tj. 2 353 475 tys. zł, z części 34 – 600 tys. w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna. Została także zmniejszona w wyniku blokad. Środki w kwocie 60 336 tys. zł trafiły do nowej rezerwy utworzonej w pozycji 95. Główne pozycje zwiększenia w naszej części wynikały z uruchomienia rezerw celowych. Podstawową wielkością 2 100 000 tys. zł była wpłata z budżetu państwa na Fundusz Reprywatyzacji. Została utworzona nowa rezerwa 95. Były zadania wynikające ze zmian organizacyjnych, w szczególności zadania związane z poprawą finansów publicznych, odbudową dochodów budżetu państwa. Uruchamialiśmy środki na sfinansowanie kosztów postępowań sądowych, tj. rezerwa na zobowiązania wymagalne. Z tak zwanej rezerwy tytoniowej pokrywaliśmy koszty związane z zakupem składników majątkowych dla służby celno-skarbowej. Uruchamiana była rezerwa na współfinansowanie programów z udziałem środków z budżetu Unii Europejskiej, tj. pozycja 8. Pozycja 79 – Wyplata świadczeń pieniężnych dla byłych funkcjonariuszy, którzy spełniali warunki do otrzymania emerytury mundurowej lub renty inwalidzkiej. Oczywiście dodatki służby cywilnej – 83 urzędników zostało mianowanych w naszym resorcie z dniem 1 grudnia 2017 r. Kwota 200 tys. zł na mapowanie bieżącej aktualizacji zagrożeń przestępczością podatkową, szczególnie w zakresie przestępczości VAT-owskiej i akcyzy. Ostatnia pozycja uruchamiana w naszej części – Organizacja wizyt studyjnych przedstawicieli administracji ukraińskiej w Polsce i ekspertów polskich na Ukrainie.

Budżet po zmianach to kwota 9 322 149 tys. zł, zrealizowane wydatki wyniosły 98,46% planu, tj. kwota 9 178 623 tys. zł. Naszą główną pozycją stanowią wynagrodzenia z pochodnymi, w sumie jest to kwota 5 235 295 tys. zł. Powiem jeszcze, że z głównych pozycji zostały bieżące wydatki związane z działalnością obsługową Ministerstwa Finansów i jednostek podległych: urzędów skarbowych, urzędów celno-skarbowych, izb administracji skarbowej, Krajowej Szkoły Skarbowości, Krajowej Informacji Skarbowej i CIRF (Centrum Informatyki Resortu Finansów) – to jest kwota 1 467 948 tys. zł. Ostatnia pozycja – wydatki majątkowe w kwocie 258 934 tys. zł.

Dodam jeszcze, że w tej części były realizowane różne programy z udziałem środków europejskich.

Dotacja podmiotowa, która jest również przedmiotem rozpatrywania Komisji, przeznaczona dla partii politycznych, nie została w ubiegłym roku wykonana, ponieważ nie było wyborów uzupełniających.

W zakresie Funduszu Reprywatyzacji przychody w 2018 r. zostały zrealizowane w wysokości 2 167 585 tys. zł. Były to odsetki, ustawowe przychody państwowych funduszy celowych i środki otrzymane z budżetu państwa w formie wpłaty. To była główna pozycja w wysokości 2 100 000 tys. zł. Jeżeli chodzi o koszty funduszu, zrealizowano w kwocie 101 363 tys. zł. Były to wydatki związane z zaspokojeniem roszczeń byłych właścicieli mienia przejętego przez Skarb Państwa, odsetki od odszkodowań zasądzone wyrokami, koszty postępowań sądowych, prokuratorskich, wydatki związane z wypłatą odszkodowań wobec osób represjonowanych i inne zmniejszenia, w tym odpisy aktualizacyjne.

Bardzo dziękuję, panie przewodniczący.

Proszę o pozytywną opinię.

Przewodniczący poseł Andrzej Szlachta (PiS):

Bardzo dziękuję pani dyrektor za szczegółowe przedstawienie.

W związku z nieobecnością pana posła Błażeja Pardy jako koreferenta, z upoważnienia krótką opinię o tej części przedstawi pan poseł Paweł Grabowski.

Bardzo proszę, panie pośle.

Poseł Paweł Grabowski (Kukiz15):

Panie przewodniczący, szanowni państwo, poseł Parda z uwagi na wyjazd zagraniczny nie może być obecny, w związku z powyższym, stwierdzam krótko, że Komisja Finansów Publicznych nie wnosi uwag do omawianych części.

Przewodniczący poseł Andrzej Szlachta (PiS):

Bardzo dziękuję.

Bardzo proszę przedstawiciela Najwyższej Izby Kontroli o opinię w przedmiotowej sprawie.

Wicedyrektor Departamentu Budżetu i Finansów w Najwyższej Izbie Kontroli Anna Rybczyńska:

Anna Rybczyńska, wicedyrektor Departamentu Budżetu i Finansów.

Panie przewodniczący, szanowni państwo, kontrola została przeprowadzona w Ministerstwie Finansów oraz pięciu izbach administracji skarbowej: w Bydgoszczy, Gdańsku, Kielcach, Olsztynie i Rzeszowie.

Najwyższa Izba Kontroli stwierdziła, że dochody i wydatki w części 19 zostały wykonane zgodnie z założeniami ustawy budżetowej na rok 2018. Podstawą oceny NIK była szczegółowa kontrola grupy wybranych dochodów i wydatków, skontrolowaliśmy 11,7% zrealizowanych w tej części dochodów – tutaj wydaliśmy ocenę pozytywną. Natomiast badania realizacji wydatków kontrolowanych dysponentów III stopnia przeprowadzono na próbie blisko 99% wydatków budżetu państwa i 45% wydatków środków europejskich. W wyniku badania stwierdzono, że zasadniczo zobowiązania były zaciągane a wydatki na zakupy i usługi służące realizacji celów jednostki dokonywano zgodnie z planem.

Najwyższa Izba Kontroli zgłosiła zastrzeżenia do wydatków na łączną kwotę 2 000 tys. zł. Dotyczyło to między innymi wydatkowania kwoty 1 700 tys. w wyniku zaciągnięcia w 2017 r. zobowiązania z pominięciem przepisów ustawy – Prawo zamówień publicznych, dokonania podziału zamówienia na odrębne zamówienia. Kolejną kwestią, do której zgłoszono zastrzeżenia był wydatek na usługę instalacji 600 sztuk komputerów.

Były również inne, ale nie będę ich omawiała szczegółowo.

Najwyższa Izba Kontroli zaopiniowała pozytywnie łączne sprawozdania budżetowe za 2018 r. sporządzone przez dysponenta części 19, z wyjątkiem sprawozdania rocznego z wykonania planu dochodów budżetowych Rb-27, gdzie stwierdzono zaniżenie kwoty należności. Stwierdzone przez NIK w tegorocznej kontroli nieprawidłowości były rodzajowo znacznie mniej istotne niż rok wcześniej, niemniej jednak, mając na uwadze ich skalę, zastosowano ocenę do tej części w formie opisowej.

Stwierdzono również, że aktualne pozostają trzy wnioski pokontrolne, wystosowane po kontrolach budżetu państwa w latach poprzednich. Najwyższa Izba Kontroli dokonała również oceny realizacji planu finansowego Funduszu Reprywatyzacji, którego dysponentem z dniem 1 stycznia 2017 r. został Minister Finansów – w tym przypadku NIK wydała ocenę pozytywną.

Dziękuję.

Przewodniczący poseł Andrzej Szlachta (PiS):

Bardzo dziękuję pani dyrektor za przedstawienie wyników kontroli tej części budżetowej.

Otwieram dyskusję.

Kto z pań i panów posłów chce zabrać głos w przedmiocie?

Nie słyszę, zatem ta część budżetowa została omówiona.

Przechodzimy do kolejnego punktu: część budżetowa 77 – Podatki i inne wpłaty na rzecz budżetu państwa.

Referuje pan minister lub osoba wskazana, bardzo proszę.

Podsekretarz stanu w Ministerstwie Finansów Tomasz Robaczyński:

Panie przewodniczący, Wysoka Komisjo, jeśli chodzi o część 77 – Podatki i inne wpłaty na rzecz budżetu państwa, ta część obejmuje dochody podatkowe, część dochodów niepodatkowych oraz dochody pochodzące z budżetu Unii Europejskiej przeznaczone na finansowanie projektów realizowanych przez administrację rządową.

Jeśli chodzi o wykonanie ogółem w części 77, wyniosło ono 358 736 000 tys. zł. Jest to nominalnie więcej o 5,6% w stosunku do prognozy zapisanej w ustawie budżetowej. Wśród dochodów części 77 najistotniejsze są dochody podatkowe i inne wpłaty. Na pozytywne wykonanie dochodów budżetu państwa w 2018 r. wpływ miał przede wszystkim szereg podejmowanych działań uszczelniających, podejmowanych przez administrację skarbową oraz lepsza niż pierwotnie planowano sytuacja makroekonomiczna, w szczególności działania uszczelniające podejmowane były w zakresie podatku VAT.

Powiem krótko o wpływach z poszczególnych podatków.

Jeśli chodzi o podatek VAT, w 2018 r. wpływy wyniosły prawie 174 000 000 tys. zł i były wyższe o prawie 9 000 000 tys. zł od kwoty prognozowanej w ustawie budżetowej,

tj. o 5,4%. Jeśli chodzi o relację wpływów do PKB, wyniosła ona 8,3% i zwiększyła się w stosunku do tej samej relacji z roku 2017 o 0,4 punktu procentowego. Jak już wspominałem, na wzrost złożyła się przede wszystkim sytuacja makroekonomiczna, ale także działania legislacyjne, administracji skarbowej, głównie wdrożenie obowiązkowego składania plików JPK i rozszerzenie od 1 stycznia 2012 r. tego obowiązku na wszystkich podatników a także inne działania, np. wprowadzenie mechanizmu podzielanej płatności. To miało, przede wszystkim, wpływ na redukcję luki podatkowej, która – według wyliczeń Ministerstwa Finansów – uległa istotnemu ograniczeniu z 15,4% potencjalnych wpływów w 2017 r. do 12,5% w 2018 r.

Dochody z podatku akcyzowego wyniosły ponad 72 000 000 tys. zł i były wyższe o ponad 2 000 000 tys. zł od kwoty prognozowanej w ustawie budżetowej. Relacja kwoty dochodu z podatku akcyzowego do PKB jest podobna jak w roku 2017.

Jeśli chodzi o podatek PIT, dochody w 2018 r. wyniosły ponad 59 500 000 tys. zł i były wyższe o ponad 4 000 000 tys. zł, tj. 7,3% w stosunku do zapisu w ustawie budżetowej i relacja do PKB zwiększyła się w porównaniu do roku 2017 o 0,2 punktu procentowego.

Jeśli chodzi o podatek CIT, w 2018 r. dochody z tego podatku wyniosły ponad 34 600 000 tys. zł i były wyższe o ponad 2 200 000 tys. zł w stosunku do ustawy budżetowej, tj. o 6,9%.

Ogólnie, relacja dochodów podatkowych budżetu państwa do PKB wzrosła do poziomu 16,5%, czyli zwiększyła się w porównaniu z rokiem 2017 o 0,7 punktu procentowego.

To w skrócie wszystko o dochodach w roku 2018.

Przewodniczący poseł Andrzej Szlachta (PiS):

Dziękuję panu ministrowi za przedstawienie tej części budżetowej.

Proszę pana dr Janusza Cichonia o koreferat.

Poseł Janusz Cichon (PO-KO):

Panie przewodniczący, Wysoka Komisjo, panie ministrze, szanowni państwo, zacznę od konkluzji: sprawozdanie z wykonania budżetu państwa w części 77 zasługuje na pozytywną opinię. To wynika chociażby z podstawowego faktu, czyli wykonania budżetu w tej części nominalnie o 5,6% większym wymiarze niż w ustawie budżetowej.

Natomiast mam kilka uwag do części opisowej, którą otrzymaliśmy.

Po pierwsze – nie mogę zgodzić się do końca z opinią, że szybki wzrost dochodów podatkowych w 2018 r. jest efektem podjęcia licznych działań mających na celu uszczelnienie systemu podatkowego i tylko tych działań. W moim przekonaniu, wzrost dochodów podatkowych wynika przede wszystkim z procykliczności, co przy dynamicznym wzroście 5,1% w 2018 r., jeśli chodzi o PKB, widać wyraźnie w dochodach podatkowych. Nie można też zapominać o efektach nowych obciążeń podatkowych, które miały miejsce w 2018 r. – wyższe podatki skutkują także wyższymi dochodami.

Są jeszcze niewątpliwie działania uszczelniające. Przykładem działań uszczelniających przez podwyższanie podatków jest chociażby podatek dochodowy od osób prawnych. Mamy wprost do czynienia z rozwiązaniami, które powodują większe obciążenia, chociażby wprowadzenie limitów wysokości kosztów uzyskania przychodów związanych z umowami o usługi niematerialne, tzw. minimalny podatek dochodowy od podatników posiadających nieruchomości komercyjne lub kwestie z przepisów umożliwiających zaliczenie do kosztów uzyskania przychodów rat z tytułu odpłatnego zbycia nieruchomości. Jest cała masa innych rozwiązań, np. podatek od usług świadczonych w rolnictwie.

W części opisowej zaskakuje mnie wątek związany z dochodami z podatku dochodowego podsektora finansowego, bankowego i pozostałych instytucji finansowych. Tutaj mamy wpływy z tego tytułu na poziomie ponad 9 300 000 tys. zł, co oznacza, że banki miały ponad 50 000 000 tys. zł zysku.

Pytanie: jaka jest natura tego zysku i na ile bierze się on z klimatu bardzo korzystnego dla sektora finansowego, poza podatkiem od instytucji finansowych, który nawiasem mówiąc pozwolił tym instytucjom odreagować, podnieść opłaty OC, ale także opłaty za prowadzenie rachunków?

Nie chcę rozwijać tego wątku.

Moim zdaniem, duże znaczenia ma także prezent, jaki Minister Finansów zrobił sektorowi bankowemu w postaci przekierowania ze *split payment* wydzielonych VAT-owskich rachunków na rachunkach bankowych. Jestem ciekawy, jaki jest udział w ponad normatywnych, gigantycznych zyskach tego sektora? Na ile wynika on ze wsparcia rządowego sektora, który w opinii banków ma się znakomicie? Wielokrotnie opinię podzielał też KNF.

To wszystko, jeśli chodzi o podatek dochodowy od osób prawnych.

Jeśli chodzi o podatek dochodowy od osób fizycznych, moim zdaniem, tutaj także identyfikacja wzrostu dochodów z tego tytułu jest niepełna. Przede wszystkim rosną wpływy z tego podatku, dlatego że rośnie zatrudnienie, również płace. Jednak nie zapominajmy, że w istocie podnieśliśmy podatek. Nic nie dzieje się, jeśli chodzi o koszty uzyskania przychodu, progi, kwotę wolną od podatku, bo ruchy kosmetyczne są progresywną kwotą. To są czary-mary i nie ma skutków rzeczywistych, jeśli chodzi o ubytki dochodów. Co więcej, efektywna stawka podatkowa w PIT bardzo wyraźnie rośnie kolejny rok z rzędu.

Jeśli chodzi o PIT od osób prowadzących działalność gospodarczą, nawiasem mówiąc, podobnie jak w podatku dochodowym od osób prawnych, nie doceniamy, że w dobrej koniunkturze mamy do czynienia z procyklicznością, o której mówiłem – dochody rosną szybciej niż tempo wzrostu.

Kolejna kwestia – VAT.

Proszę tutaj zauważyć procykliczność i rolę tempa wzrostu na wpływy podatkowe. Tutaj, jako podstawowy sposób na uszczelnienie, wskazujemy JPK (częściowo jest to moje dziecko z czasów, kiedy pracowałem w Ministerstwie Finansów). Należy cieszyć się, że system JPK jest rozwijany, natomiast martwi, że nie ma rozwiązania, które postulowaliśmy, ale deklarował także minister Szałamacha, jeśli chodzi o centralny rejestr faktur on-line z uwierzytelnianiem ich na serwerze Ministra Finansów, co pozwoliłoby na znacznie szybsze reakcje w walce z przestępczością VAT-owską.

Przypominam, że pan minister Szałamacha, następnie minister Skiba mówili o kwocie 36 000 000 tys. zł rocznie, która miała być przeznaczona na stosowanie formuły rejestru on-line, na bieżące kontrolowanie obrotów. Stać nas na kasy fiskalne, nie wiem, dlaczego nie stać nas na rejestr faktur? Warto tutaj pokusić się o odpowiedź, co się dzieje? Dlaczego prace nad rejestrem zostały zatrzymane, zwłaszcza, że mieliśmy deklaracje, iż do końca 2016 r., następnie w połowie 2017 r., ostatecznie w 2018 r. pojawi się ten rejestr?

Funkcjonuje „muzeum faktur”, czyli budowany rejestr w oparciu o JPK, natomiast są tam historyczne informacje a nie bieżące. Opóźnienie stanowi miesiąc, 25 dni. Zapewniam państwa, że przestępcy dają sobie z tym radę, podobno finansują nawet międzynarodowy terrorizm – niedawno mówił o tym minister Banaś.

Jeśli chodzi o pozostałe kwestie, trudno tutaj o głębsze uwagi.

Jeśli chodzi o podatek od hazardu, rosnące wpływy, znajdujemy potwierdzenie, co wielokrotnie mówiłem – modyfikacje, zwiększenie dostępu do hazardu. Pytanie o skutki upowszechniania hazardu w Polsce? One w dłuższym okresie czasu mogą odbić się nam czkawką.

To wszystko.

Powtórzę konkluzję: sprawozdanie z tej części zasługuje na pozytywną opinię i wnoszę o taką.

Dziękuję.

Przewodniczący poseł Andrzej Szlachta (PiS):

Bardzo dziękuję panu posłowi za przedstawienie koreferatu.

Teraz bardzo proszę przedstawiciela Najwyższej Izby Kontroli o przedstawienie opinii dotyczącej wykonania części budżetowej 77.

Doradca ekonomiczny w Departamencie Budżetu i Finansów w Najwyższej Izbie Kontroli Urszula Stypułkowska:

Dzień dobry, Urszula Stypułkowska, doradca ekonomiczny w Departamencie Budżetu i Finansów w Najwyższej Izbie Kontroli.

Postaram się powiedzieć krótko.

Ocenie podlegały w szczególności: realizacja dochodów budżetowych, działania związane z pobieraniem i egzekucją dochodów budżetowych, sporządzenie rocznego sprawozdania budżetowego z wykonania planu dochodów budżetowych, system kontroli zarządczej w zakresie sporządzenia sprawozdania oraz nadzór i kontrola sprawowane przez dysponenta części w trybie art. 175 ustawy o finansach publicznych.

Kontrola została przeprowadzona w Ministerstwie Finansów.

Dochody w części 77 zostały wykonane o 5,6% w wyższej kwocie niż zaplanowano w ustawie budżetowej. W 93% złożyło się na to wyższe niż planowano wykonanie dochodów podatkowych. Dochody podatkowe wyniosły w zeszłym roku prawie 350 000 000 tys. zł i były wyższe o 5,3% od kwoty planowanej. Prognoza dochodów podatkowych została sporządzona poprawnie przy uwzględnieniu danych dostępnych w czasie jej sporządzania.

Gromadzeniu dochodów sprzyjała korzystna sytuacja makroekonomiczna. Wystarczy powiedzieć, że realne tempo wzrostu produktu krajowego brutto wyniósł 5,7% i było wyraźnie wyższe od przyjętego na etapie konstruowania ustawy budżetowej.

Kontynuowany był proces uszczelniania systemu podatkowego zorientowany głównie na poprawę ściągальności dochodów z podatku od towarów i usług i ograniczenie związane z VAT-owskimi oszustwami podatkowymi. W wyniku wprowadzanych od kilku lat rozwiązań uszczelniających system podatkowy, poprawiła się ściągальność z wpływów podatkowych. Niemniej jednak, nadal był wysoki stan zaległości podatkowych, który na koniec roku wyniósł ponad 101 000 000 tys. zł.

Wykonując określone w art. 175 ustawy o finansach publicznych zadania w zakresie nadzoru i kontroli, Minister Finansów na bieżąco monitorował gromadzenie dochodów w części 77. Działania podejmowane przez ministra finansów zapewniły należytą staranność w poborze podatków. Sprawozdanie łączne Rb-27 z wykonania w 2018 r. planu dochodów budżetowych części 77 zostało sporządzone w terminie i prawidłowo.

Najwyższa Izba Kontroli nie stwierdziła nieprawidłowości w działaniach Ministra Finansów i pozytywnie oceniła wykonanie budżetu państwa w części 77 – Podatki i inne wpłaty na rzecz budżetu państwa.

Dziękuję.

Przewodniczący poseł Andrzej Szlachta (PiS):

Bardzo dziękuję pani dyrektor za przedstawienie opinii.

Przechodzimy do dyskusji.

Miałem zgłoszenie od pana posła Wojciecha Murdzka i pana posła Kazimierza Smolińskiego, następnie głos oddam pani poseł Gabrieli Masłowskiej.

Bardzo proszę, pan poseł Wojciech Murdzek.

Poseł Wojciech Murdzek (PiS):

Godnym podkreślenia jest fakt, że w opisie wykonania budżetu mamy bardzo jasno sformułowany fragment odnośnie do luki VAT-owskiej. Wiemy, że przez wiele lat nie było żadnych procedur wyliczania luki VAT-owskiej i do dzisiaj trwają spory na ten temat. Dane posiadamy od jakiegoś czasu. One są niezwykle ważne, żeby móc analizować skuteczność aparatu skarbowo-finansowego, chcę to podkreślić.

Warto również podkreślić, że pierwsze, intensywne działania i wprowadzenie szeregu mechanizmów, które przeciwdziałają tym wyłudzeniom, były już latach 2016-2017 a omawiany rok 2018 jest kolejnym, w którym zwiększono dochód z VAT o blisko 9 000 000 tys. zł. Zwracam uwagę, bo efektów pierwotnych działań nie można już oczekiwać, gdyż nie będą trwały w nieskończoność, ale 9 000 000 tys. zł to jest niezwykle istotny wynik.

Mam jedno odniesienie do koreferatu.

Korzystając z obecności przedstawicieli Najwyższej Izby Kontroli, powiem, że NIK poświęciła osobną kontrolę zagadnieniu związanemu z efektywnością uzyskiwania dochodów z podatku VAT. Tam bardzo wyraźnie została skomentowana, wyjaśniona ze stanowiskiem Ministerstwa Finansów, kwestia centralnego rejestru faktur i innej sytuacji niż zapowiedzi z roku 2015 lub 2016. Inne mechanizmy wcielone w życie dają efekty, o których przed chwilą mówiłem. Jednolity plik kontrolny w wydaniu nie na żądanie, ale obowiązkowy, umożliwiający analitykę otrzymywanych danych w połączeniu z syste-

mem STIR (czyli wglądu w konta bankowe) i szereg kolejnych przedsięwzięć przyniosły ten efekt a zostały zrobione przy nieporównywalnie niższych nakładach finansowych przeznaczonych na te rozwiązania. To są nakłady rządu pojedynczych milionów a nie dziesiątek lub setek, które byłyby związane z systemem, o którym jest mowa.

Niewykluczone, że w przyszłości będzie można wrócić do tematu, ale na ten moment odpowiedź Ministerstwa Finansów wskazuje na inne rozwiązania. Odpowiedź i wyjaśnienia zostały przyjęte bez uwag w czasie kontroli.

Przewodniczący poseł Andrzej Szlachta (PiS):

Bardzo dziękuję.

W kolejności zgłoszeń, pan poseł Kazimierz Smoliński, proszę bardzo.

Poseł Kazimierz Smoliński (PiS):

Wysoka Komisjo, pan poseł Murdzek częściowo mnie uprzedził, ale – mimo wszystko – chcę odnieść się do dwóch spraw.

Po pierwsze, pan minister stwierdził, że ciągle ma wpływ procykliczność, na którą od pewnego czasu zaczynamy się powoływać. Mamy jeden raport instytutu, który jest ewidentnie związany ze środowiskiem politycznym poprzedniej władzy i obecnej opozycji, nigdzie indziej nie mówi się o procykliczności i nie przypisuje się jej takiej rangi.

Oczywiście, procykliczność ma jakiś wpływ, ale – zdaniem większości ekonomistów – bardzo niewielki.

Natomiast, cieszę się, że pan poseł jest zadowolony, iż jest ojcem JPK, ale – jak już powiedział poseł Murdzek – był to całkowicie inny JPK. Nie wiem, czy pan poseł jako minister, może rząd, nie miał odwagi, żeby pójść dalej i wprowadzić okresową sprawozdawczość, na co czekała Unia Europejska. Dane wpływają w sposób automatyczny do administracji skarbowej i są wykorzystywane do kontroli i analiz krzyżowych. Można wykorzystywać dane Big data, żeby eliminować bezpośrednie kontrole. Jest ich coraz mniej a mamy coraz więcej sukcesów w zakresie wykrywania nieprawidłowości.

W ciągu sześciu miesięcy po zmianie rządu wprowadziliśmy rozwiązanie, które było oczekiwane przez wielu przedsiębiorców i administrację skarbową. Dochody ogółem mamy z podatków pośrednich. W 2014 r. mieliśmy 186 000 000 tys. zł, w 2015 r. – 186 000 000 tys. zł, w 2016 r. – 196 000 000 tys. zł, w 2017 r. – 226 000 000 tys. zł, a w 2018 r. – 248 000 000 tys. zł. Czyli z tytułu podatków pośrednich uzyskaliśmy w 2018 r. ponad 22 000 000 tys. zł wzrostu przychodów i tego nie można osiągnąć tylko i wyłącznie dzięki wzroście koniunktury, bo ona nie jest taka duża. To jest ciągle efekt uszczelniania systemu podatkowego, wykorzystywania nowych rozwiązań.

Mam jeszcze prośbę do NIK, żeby odniosła się jednoznacznie do zarzutu braku faktur w postaci centrum. Według naszej wiedzy nigdzie w Europie nie funkcjonuje system, żeby wszystkie faktury on-line wpływały do administracji skarbowej. Wprowadziliśmy wiele rozwiązań, które zastępują centralną ewidencję faktur, natomiast ministerstwo na pewno dąży do wprowadzenia takiej ewidencji. W 2015 r. państwo mówili, że na jej wprowadzenie są potrzebne przynajmniej cztery lata.

Po pierwsze, jeszcze nie minęły cztery lata, a po drugie, jest wiele innych rozwiązań, które już pozwalają uzyskiwać większe dochody.

Dziękuję.

Przewodniczący poseł Andrzej Szlachta (PiS):

Dziękuję.

Pani przewodnicząca Gabriela Masłowska.

Poseł Gabriela Masłowska (PiS):

Wysiłku obecnego rządu w zakresie eliminowania oszustw podatkowych nie można dyskredytować, bez względu na to, jakich argumentów używa opozycja.

Zadałam sobie wysiłek analizowania dokładnie działań legislacyjnych naszych poprzedników w tym kierunku.

Panie pośle Cichoń, naprawdę nie macie się czym pochwalić. Jak było powiedziane, JPK został przez was wprowadzony, można powiedzieć, połowicznie, co oznaczało, że przedsiębiorcy, którzy mają elektroniczną sprawozdawczość mogą, ale nie muszą,

sprawozdawać swoich danych finansowych. Dopiero to, co zostało zrobione przez obecny rząd, daje znaczny efekt.

Nawet, jeśli były jakieś plany lub projekty ustaw, to leżały i leżały, a potem nagle w czasie procedowania były wyjmowane, np. z ordynacji podatkowej, w tym przepisy, które dotyczyły uszczelniania systemu podatkowego.

Proponuję zamknąć dyskusję dotyczącą tego, co zostało zrobione przez naszych poprzedników w tym zakresie. Niemniej jednak, niepokoi mnie liczba, którą podali w wypowiedzi przedstawiciele NIK, że kwota około 100 000 000 tys. zł dotyczy nieściągniętych podatków, czyli jest to 1/3 całej kwoty podatków.

Jak ministerstwo zamierza sobie z tym poradzić albo przyspieszyć ściągalność podatków? Czy temu problemowi są poświęcone specjalne działania?

Dziękuję.

Przewodniczący poseł Andrzej Szlachta (PiS):

Dziękuję.

Poseł Cichoń chce jeszcze się odnieść.

Poseł Janusz Cichoń (PO-KO):

Nie lekceważyłbym procykliczności, panie pośle Smoliński.

Literatura jest coraz bogatsza w tym zakresie, to jest zjawisko niedawno rozpoznane. Pierwsze opracowania i komunikaty naukowe wskazujące na to zjawisko, to mniej więcej rok 2010. Dzisiaj jest ich znacznie więcej.

Jeśli pan chce, mogę dostarczyć kilka opracowań z ostatnich lat, które potwierdzają istotne znaczenie procykliczności, jeśli chodzi o kształtowanie się dochodów podatkowych.

Dziękuję.

Przewodniczący poseł Andrzej Szlachta (PiS):

Bardzo dziękuję.

Jest jeszcze jedno zgłoszenie, bardzo proszę, panie pośle.

Później poprosimy pana ministra o odniesienie się do wypowiedzi.

Poseł Henryk Wnorowski (PiS):

Panie przewodniczący, Wysoka Komisjo, nie róbnymy wielkiej nauki z procykliczności, to jest trywialna sprawa. Zabiegamy o wzrost, żeby mieć wyższą podstawę opodatkowania. Z tego tytułu są wyższe wpływy. Natomiast wiemy i pamiętamy, że nie zawsze tak było. Znamy okresy, kiedy rosła podstawa a nie podatki, to było dziwne. A to, że proporcjonalnie? To jest normalne i tak powinno być.

Przewodniczący poseł Andrzej Szlachta (PiS):

Dziękuję.

Teraz poprosimy pana ministra o odniesienie się do wypowiedzi państwa posłów.

Bardzo proszę.

Podsekretarz stanu w MF Tomasz Robaczyński:

Dziękuję, panie przewodniczący.

Szanowni państwo, w zasadzie państwo posłowie trochę mnie wyręczyli poprzez swoją dyskusję, szczerze mówiąc, niewiele mam do dodania, oprócz tego, że każdy będzie miał swoją koncepcję na temat ściągalności i luki podatkowej.

Faktem jest, że luka zmniejsza się, niezależnie, kto będzie przypisywał sobie dane działania. Moją rolą jest sprawozdanie z wykonania dochodów budżetu państwa, które rosną.

Pan poseł Cichoń ma oczywiście rację, że wzrost podatków wynika w sposób oczywisty także z dobrej sytuacji gospodarczej i to jest niewątpliwe, ale również – z działań uszczelniających i wykonywanych przez Krajową Administrację Skarbową. Łączny efekt przedstawiany w liczbach jest taki, że rosną przychody ze wszystkich podatków.

To jest mój krótki komentarz, bo dyskusja już była pomiędzy posłami.

To wszystko, co mogę dodać z mojej strony.

Przewodniczący poseł Andrzej Szlachta (PiS):

Dziękuję, panie ministrze.

Omawiamy bardzo ważną część budżetu, myślę, że najważniejszą, bo dochody to kręgosłup budżetu państwa. Od dochodów zależy realizacja ważnych programów rządowych i dlatego wszyscy, bez względu na opcję polityczną, z troską spoglądamy, jak dochody są realizowane w poszczególnych źródłach, ale jedna wypowiedź mojego kolegi Janusza trochę mnie zaskoczyła – użył określenia „czary-mary” w stosunku do konkretnej ustawy budżetowej, która pozwoliła niektórym podatnikom skorzystać ze zwiększonej kwoty wolnej od podatku.

Chcę pana ministra zapytać, czy są dane, które mogłyby pokazać, jaki jest efekt ustawy zwiększającej kwotę wolną od podatku dla określonej grupy podatkowej dla budżetu? Jeśli nie, poproszę o przesłanie na piśmie – o ile w roku podatkowym 2018 został uszczuplony budżet z tytułu zwiększenia kwoty dla tej grupy podatników, enumeratywnie określonej w przyjętej ustawie?

Podsekretarz stanu w MF Tomasz Robaczyński:

Panie przewodniczący, Wysoka Komisjo, dane będzie można przeanalizować dopiero we wrześniu, wtedy będą wszystkie dane, które pozwolą nam to oszacować. Trudno jest mi teraz w szczegółach odpowiedzieć.

Przewodniczący poseł Andrzej Szlachta (PiS):

Dobrze.

Bardzo dziękuję.

Myślę, że możemy zamknąć dyskusję i zakończyć omawianie części 77.

Przechodzimy do omówienia dochodów budżetu środków europejskich – referuje pan minister a koreferat wygłosi pan poseł Jerzy Gosiewski.

Bardzo proszę.

Podsekretarz stanu w MF Tomasz Robaczyński:

Przedstawię bardzo skrótowo, jak prosił pan przewodniczący, wszystkie informacje w tym zakresie zostały przekazane Wysokiej Komisji.

Ogólnie rzecz biorąc, dochody, może nie w prostej linii, ale są bardzo uzależnione od wydatków. Komisja refunduje środki, w związku z tym, dochody są uzależnione od realizacji projektów unijnych.

Jeśli chodzi o rok 2018 w części 87, tam gdzie są klasyfikowane dochody budżetu środków europejskich, zaplanowana kwota to ponad 64 782 000 tys. zł. W ramach tej kwoty zrealizowano dochody w łącznej wysokości 63 328 215 tys. zł, co stanowi 97,8% planu ujętego w ustawie budżetowej. Dochody były związane z realizacją przede wszystkim zadań związanych z perspektywą finansową 2007-2013, w związku z rozliczeniami tamtych programów. Tutaj kwota wynosi prawie 6 000 000 tys. zł. Zasadnicza część dochodów to środki wynikające z realizacji perspektywy finansowej 2014-2020, tj. prawie 40 000 000 tys. zł, również Norweskiego Mechanizmu Finansowego, EOG i Szwajcarsko-Polskiego Programu Współpracy oraz kwoty związanej z realizacją wspólnej polityki rolnej. Tutaj dochody wyniosły ponad 17 800 000 tys. zł.

To wszystko w skrócie, jeśli chodzi o dochody budżetu środków europejskich.

Przewodniczący poseł Andrzej Szlachta (PiS):

Dziękuję.

Proszę pana posła Jerzego Gosiewskiego o koreferat.

Poseł Jerzy Gosiewski (PiS):

Panie przewodniczący, Wysoka Komisjo, zgodnie z przedłożonym sprawozdaniem z wykonania budżetu państwa w 2018 r. w części dochodów budżetu środków europejskich, wykonanie w tym zakresie w 2018 r. wyniosło 63 330 000 tys. zł (a w tym samym okresie roku 2017 około 47 600 000 tys. zł), zatem wykonanie w 2018 r. stanowi 97,8% planu (a w 2017 r. – 79% planowanej kwoty). Zatem, jest znaczny postęp w stosunku do ubiegłego roku.

Dochody zaplanowane i wykonane w 2017 r. były wyższe o 6% niż w 2016 r., natomiast zrealizowane dochody środków europejskich w 2018 r. były większe niż w 2017 r.

aż o 33%. W 2018 r. nastąpił zdecydowany postęp w realizacji dochodów środków europejskich. Zrealizowane dochody związane były z wykonaniem zadań w zakresie Narodowej Strategii Spójności, wspólnej polityki rolnej, perspektywy finansowej 2014-2020 oraz programów realizowanych z udziałem państw członkowskich i Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA).

Wykonanie dochodów środków europejskich w 2018 r. z perspektywy 2007-2013 to znaczna kwota, bo aż blisko 6 000 000 tys. zł, przy zaledwie 300 000 tys. zł w 2017 r. Zatem dochody budżetu środków europejskich wykonano w różnym stopniu w poszczególnych programach i grupach programów. W perspektywie finansowej 2014-2020 główny program operacyjny to Infrastruktura i Środowisko, w którego planie w 2018 r. założono 15 107 000 tys. zł, wykonano 11 100 000 tys. zł, co stanowiło tylko 73,5%. Dochody środków europejskich w 2018 r. w zakresie Wspólnej Polityki Rolnej wykonano w wysokości ponad 88%, znacznie lepiej niż w 2017 r., kiedy plan wykonano w 82%.

Bardzo dobrze zrealizowano dochody w Programie Operacyjnym Polska Wschodnia, w którym plan wykonano w 129%. Oznacza to, że w Polsce Wschodniej są znacznie większe potrzeby niż w pozostałej części kraju. Zauważamy je i wspomagamy słabsze regiony kraju.

Postęp w realizacji dochodów środków europejskich w 2018 r. jest bardzo wyraźny, zatem stawiam wniosek o przyjęcie sprawozdania w zakresie wykonania budżetu środków europejskich w 2018 r.

Bardzo dziękuję.

Przewodniczący poseł Andrzej Szlachta (PiS):

Bardzo dziękuję panu posłowi.

Otwieram dyskusję.

Kto z pań i panów posłów chce zabrać głos w przedmiocie tej części budżetowej... a, przepraszam, jeszcze Najwyższa Izba Kontroli.

Bardzo proszę przedstawiciela NIK o przedstawienie opinii dotyczącej tej części budżetowej.

Wicedyrektor departamentu w NIK Anna Rybczyńska:

Powiem bardzo krótko.

Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie oceniła wykonanie budżetu państwa w 2018 r. w części 87. W ramach kontroli ocenie podlegały w szczególności działania związane z opracowaniem, wykonaniem planu dochodów, obsługą płatności dokonywanych z budżetu środków europejskich, systemem kontroli zarządczej w zakresie sporządzania sprawozdań budżetowych oraz ich sporządzeniem. W żadnym z wymienionych przeze mnie obszarów Najwyższa Izba Kontroli nie stwierdziła nieprawidłowości. Pozytywnie zaopiniowano sprawozdanie Rb-27UE w części 87.

W wystąpieniu pokontrolnym skierowanym do Ministra Finansów, Najwyższa Izba Kontroli zamieściła trzy uwagi. Zwróciliśmy uwagę na rozplanowanie ponad 30% wydatków budżetu środków europejskich w rezerwach celowych. Kolejna uwaga dotyczyła nieuwzględnienia przy określaniu deficytu budżetu środków europejskich zwrotu płatności dokonanych w latach 2010-2017, które wpłynęły na rachunki do obsługi płatności w roku 2018. Nie formułowano wniosków.

Dziękuję.

Przewodniczący poseł Andrzej Szlachta (PiS):

Bardzo dziękuję pani dyrektor za opinię.

Bardzo proszę, czy są pytania?

Nie słyszę, zatem zakończyliśmy omawianie tej części budżetowej.

Przechodzimy do części 81 – Rezerwa ogólna i części 83 – Rezerwy celowe w zakresie pozycji 16, 19, 21, 44, 46, 73, 78, 94 i 95.

Referuje pan minister, koreferat przedstawi pani poseł Gabriela Masłowska.

Podsekretarz stanu w MF Tomasz Robaczyński:

Panie przewodniczący, Wysoka Komisjo, jeśli chodzi o rezerwę ogólną w części 81, w roku 2018 była zaplanowana w wysokości ponad 261 000 tys. zł i niemal 100% planu zostało rozdysponowane, zarówno w wyniku uchwał Rady Ministrów, jak i zarządzeń Prezesa

Rady Ministrów, a także decyzji Ministra Finansów, ponieważ te trzy podmioty mogą, niezależnie od kwoty, dysponować rezerwą ogólną.

Omówię poszczególne pozycje z części 83, będącej przedmiotem rozpatrywania przez Komisję.

Jeśli chodzi o pozycję 16 – Zobowiązania wymagane ze Skarbu Państwa, zostały one zaplanowane w wysokości 600 000 tys. zł, rozdysponowano ponad 415 000 tys. zł, tj. prawie 70% planu. Dotyczyło to przede wszystkim: odszkodowań wynikających z decyzji administracyjnej, wyroków sądowych i ugód – ponad 82 000 tys. zł, dopłat do paliwa rolniczego – ponad 51 000 tys. zł oraz zobowiązań z tytułu ustawowych świadczeń dla funkcjonariuszy i zadań ustawowych Policji związanych z bezpieczeństwem publicznym – ponad 50 000 tys. zł. To są główne pozycje z rezerwy 16. Pozostała kwota to ponad 184 000 tys. zł.

Jeśli chodzi o pozycję 19 – Rezerwa płacowa na zmianę organizacji i nowe zadania oraz na wynagrodzenia osób zajmujących się programami finansowanymi z budżetu Unii Europejskiej, była ona planowana w wysokości ponad 45 000 tys. zł i została rozdysponowana w wysokości ponad 12 000 tys. zł, tj. 27,4% planu.

Jeśli chodzi o pozycję 21 – Rezerwa na zwiększenie wynagrodzeń przeznaczona na wypłaty dla osób odwołanych z kierowniczych stanowisk państwowych, a także nagród jubileuszowych, odpraw emerytalnych i odpraw w związku z przejściem na rentę oraz ekwiwalentów za niewykorzystany urlop wypoczynkowy, dla pracowników jednostek organizacyjnych stanowiących wyodrębnioną część budżetową, w których średnioroczne zatrudnienie przekraczało 50 osób to planowana kwota wyniosła 4 000 tys. zł. Została rozdysponowana w wysokości 2 420 tys. zł, tj. 60,5% planu.

Kolejna rezerwa to pozycja 44 – Dofinansowanie realizacji niektórych zadań kontynuowanych. Rezerwa była zaplanowana w wysokości ponad 598 000 tys. zł i została rozdysponowana w wysokości ponad 555 000 tys. zł, tj. 92,8% planu. Dotyczyło to przede wszystkim: finansowania kosztów świadczeń opieki zdrowotnej udzielanej osobom nieobjętym obowiązkiem ubezpieczenia zdrowotnego – ponad 140 000 tys. zł, dofinansowania kosztów realizacji świadczeń wysokospecjalistycznych – ponad 3 000 tys. zł, podwyżki dla pielęgniarek, ratowników, dyspozytorów medycznych – ponad 86 000 tys. zł, sfinansowania zakupu szczepionek – ponad 80 000 tys. zł. Generalnie, większość rezerwy została wykorzystana w związku z zapotrzebowaniami zgłoszonymi przez Ministra Zdrowia.

Pozycja 46 – Wspieranie zwalczania przemytu i podrabiania wyrobów tytoniowych to ponad 19 000 tys. zł i prawie 100% planu zostało wykorzystanych, w tym dla Służby Celno-Skarbowej – ponad 11 000 tys. zł, Straży Granicznej – ponad 2 000 tys. zł, Policji – ponad 4 000 tys. zł.

Pozycja 73 – Rezerwa na zmiany systemowe i niektóre zmiany organizacyjne, w tym nowe zadania oraz na zadania związane z poprawą finansów publicznych w tym odbudową dochodów budżetu państwa. Tutaj rezerwa była planowana w kwocie ponad 688 000 tys. zł i rozdysponowana w kwocie ponad 508 000 tys. zł przede wszystkim na realizację zadań związanych z odbudową dochodów, a także wydatków wynikających z wejścia nowych regulacji prawnych.

Rezerwa z pozycji 94 została utworzona w trakcie wykonywania budżetu w wysokości 2 776 500 tys. zł i rozdysponowana w pełnej wysokości. Była ona utworzona, zgodnie z opinią Wysokiej Komisji, z wydatków zablokowanych przez Prezesa ZUS i jednocześnie w ramach jego opinii dokonano zmiany przeznaczenia rezerwy na zakupy w zakresie modernizacji sił zbrojnych, zmiany struktury właścicielskiej PKP PLK i zakupy inwestycyjne Prokuratury Krajowej.

Ostatnia pozycja to rezerwa z pozycji 95. Ona wynikała z rozwiązań ustanowionych przez ustawę o budżecie i została zaplanowana w wysokości 10 985 732 tys. zł. Środki rozdysponowano również w pełnej wysokości. Dotyczyło to wpłaty do Funduszu Emerytur Pomostowych – 1 000 000 tys. zł, Funduszu Rezerwy Demograficznej – 2 000 000 tys. zł, Funduszu Reprywatyzacji – 2 100 000 tys. zł, objęcia akcji w PKP PLK – 1 800 000 tys. zł, funduszu zapasowego Narodowego Funduszu Zdrowia – 1 800 000 tys. zł, zasilenia Funduszu Dróg Samorządowych – 1 100 000 tys. zł, realizacji pomocy dla gospodarstw rolnych w wyniku suszy – 715 500 tys. zł, sfinansowania zadań wynikających z ustawy o świadczeniach opieki

zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych – ponad 320 000 tys. zł, dofinansowania zadań restrukturyzacyjnych w sektorze górnictwa węgla kamiennego – 150 000 tys. zł.

Dziękuję.

Przewodniczący poseł Andrzej Szlachta (PiS):

Bardzo dziękuję panu ministrowi.

Proszę panią poseł Gabrielię Masłowską o koreferat.

Poseł Gabriela Masłowska (PiS):

Jeśli chodzi o rezerwę ogólną, warto zwrócić uwagę na fakt, że osiągnęła ona bardzo wysoki poziom w stosunku do lat poprzednich – wzrosła do poziomu 261 723 tys. zł, tak została zaplanowana. Jest to wyraźny skok w stosunku do lat poprzednich, ale mimo to nie została przekroczona norma wynikająca z ustawy o finansach publicznych art. 140 ust. 1, która wynosi 0,2% wydatków ogółem budżetu państwa. W tym wypadku jest to wielkość 0,07%.

Tak więc, jest jeszcze duża rezerwa i nie musimy się obawiać, że zostaną nadużyte przepisy dotyczące tej kwestii.

Jak wiemy, rezerwą ogólną dysponuje Rada Ministrów i, poprzez rozporządzenie, Prezes Rady Ministrów i Minister Finansów. Jeśli chodzi o wykorzystanie rezerwy w 2018 r. w tym aspekcie, wiadomo, że na podstawie uchwały Rady Ministrów rozdysponowano kwotę 261 000 tys. zł w sposób następujący: na podstawie uchwał Rady Ministrów – 16 000 tys. zł, zarządzeń Prezesa Rady Ministrów – 243 000 tys. zł oraz decyzji Ministra Finansów 1587 tys. zł.

Dzięki rozdysponowaniu dużej kwoty rezerwy, plany wydatków aż 31 części budżetowych, w tym 12 budżetów wojewodów, mogły ulec zwiększeniu. Dzięki temu zostały zrealizowane bardzo poważne zadania, między innymi: pomoc rodzinom na obszarach dotkniętych klęskami żywiołowymi, konfliktami zbrojnymi, np. w Syrii, Sudanie, Kamerunie, pomoc żywnościowa i medyczna, pomoc humanitarna w Afryce, ważne wydarzenia państwowe i kulturalne – 100-lecie niepodległości Polski, nagrody dla sportowców, którzy odnieśli sukcesy na arenie międzynarodowej, finansowanie kosztów leczenia osób nieobjętych ubezpieczeniem zdrowotnym, dofinansowanie nieprzewidzianych wydatków związanych z inwestycjami strategicznymi, pomoc Polakom za granicą, finansowanie akcji ratunkowych, dofinansowanie remontów szpitali, szkół i innych obiektów, wsparcie organizacji pozarządowych. Pieniądze te zostały także przeznaczone na pierwsze prace dotyczące inwestycji w postaci Centralnego Portu Komunikacyjnego, niektóre przedsięwzięcia kulturalne na rzecz dziedzictwa narodowego, kultury polskiej (między innymi, dofinansowanie prac w Katedrze Lwowskiej, co jest niezwykle cenne), pomoc w przebudowie domów pomocy społecznej dla niepełnosprawnych itd.

Zatem analiza wykonania budżetu części 81 – Rezerwa ogólna pozwala mieć nadzieję, że środki zostały wykorzystane zgodnie z zapotrzebowaniem i stosownie do złożonych wniosków. Realizacja budżetu zasługuje tutaj na pozytywną opinię.

Jeśli chodzi o rezerwy celowe, pan minister bardzo szczegółowo przedstawił nam wykorzystanie celów poszczególnych rezerw w poszczególnych pozycjach, od 16 do 95. Rezerwy 94 i 95 są nowymi, utworzonymi w trakcie roku budżetowego. Wobec tego, myślę, że nie ma potrzeby ich omawiania.

Z wypowiedzi i analizy danych wynika, że rezerwy celowe zostały w różnym stopniu wykorzystane – od 27% do 100%. To świadczy tylko, że dostosowano wydatkowanie tych środków do składanych wniosków i zgłaszanych potrzeb.

Powiem kilka słów na temat ostatnich dwóch rezerw, które zostały utworzone w trakcie roku budżetowego, tj. 94 – Zobowiązania wymagalne Skarbu Państwa, 95 – Rezerwa na realizację niektórych wydatków związanych z ustawą budżetową.

Proszę państwa, jeśli przeanalizujemy przeznaczenie tej rezerwy, możemy mieć przekonanie, że dzięki takiej polityce finansowej mogliśmy wykorzystać środki na wkład do Funduszu Emerytur Pomostowych, Funduszu Reprywatyzacji, objęcie przez Skarb Państwa akcji w spółce PKP PLK, zwiększenie funduszu zapasowego Narodowego Funduszu Zdrowia aż o kwotę 1 800 000 tys. zł. Zwiększyło to znacznie finansowanie ochrony zdrowia, ponieważ poprzez wykorzystanie tych rezerw, w stosunku do zapla-

nowanych środków w budżecie resortu zdrowia, kwota niemal się podwoiła. Podobnie, jeśli chodzi o zasilanie Funduszu Dróg Samorządowych, pomoc dla gospodarstw rolnych w związku z klęskami żywiołowymi i lepsze finansowanie świadczeń opieki zdrowotnej ze środków publicznych. W grę wchodzi także duże dofinansowania świadczeń wyspecjalistycznych, których zasięg znacząco się zwiększył.

Analiza części 83 – Rezerwy celowe daje podstawę do wydania pozytywnej opinii jej wykonania.

Dziękuję.

Przewodniczący poseł Andrzej Szlachta (PiS):

Dziękuję.

Proszę przedstawiciela Najwyższej Izby Kontroli o opinię w sprawie wykonania tej części.

Bardzo proszę, pani dyrektor.

Wicedyrektor departamentu w NIK Anna Rybczyńska:

Panie przewodniczący, Najwyższa Izba Kontroli przeprowadziła kontrolę w Ministerstwie Finansów w zakresie planowania i rozdysponowania rezerwy ogólnej oraz rezerw celowych – w tym przypadku nie stwierdzono nieprawidłowości.

Jedynie warto wspomnieć, że zaprezentowaliśmy odmienne stanowisko odnośnie do zmiany i przeznaczenia rezerwy utworzonej na podstawie art. 177 ust. 6 i 7 ustawy o finansach publicznych, tj. zobowiązania wymagalne Skarbu Państwa. Jeśli chodzi o kontrolę dysponentów w tej części, u wszystkich dysponentów sprawdziliśmy 100% wykorzystania i celowości występowania środków z rezerwy ogólnej oraz przeprowadziliśmy na próbie min. 10% środki uzyskane z rezerw celowych.

W zakresie rezerw celowych, omawianych dzisiaj na posiedzeniu, nie stwierdziliśmy żadnych nieprawidłowości, natomiast w przypadku rezerwy ogólnej, Najwyższa Izba Kontroli zgłosiła zastrzeżenia w łącznej kwocie 6 000 tys. zł w dwóch częściach budżetowych – Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego oraz Rozwój regionalny. Nasze zastrzeżenia dotyczyły celowości występowania o te środki. Natomiast szczegółowe wyniki kontroli zostały przedstawione w informacjach oraz analizie wykonania budżetu państwa.

Dziękuję.

Przewodniczący poseł Andrzej Szlachta (PiS):

Bardzo dziękuję.

Czy ktoś z państwa posłów chce zabrać głos?

Nie słyszę, na tym zakończyliśmy omawianie tej części budżetowej.

Przechodzimy do części 85 – Budżety wojewodów.

Bardzo proszę pana ministra o krótką i zwięzłą prezentację, koreferat wygłosi pan poseł Jerzy Gosiewski.

Bardzo proszę.

Podsekretarz stanu w MF Tomasz Robaczyński:

Panie przewodniczący, Wysoka Komisjo, jeśli chodzi o kwoty, nie będę zagłębiał się w szczegóły.

Jeśli chodzi o dział 756 – Dochody od osób prawnych, od osób fizycznych i od innych jednostek nieposiadających osobowości prawnej, nie były planowane ani dochody, ani wydatki. W ramach tego działu dochody zostały zrealizowane w wysokości 1 tys. zł, natomiast wydatki, w wyniku przesunięcia z rezerw celowych, zostały zrealizowane w wysokości 5900 tys. zł. Głównie chodzi o zwrot gminom utraconych dochodów w związku ze zwolnieniem od podatku od nieruchomości w parkach i rezerwach narodowych.

Jeśli chodzi o dział 758 – Różne rozliczenia, dochody zostały zrealizowane w wysokości 587 tys. zł, głównie dotyczyły zwrotów dotacji, natomiast, jeśli chodzi o wydatki, zostały zaplanowane w ustawie budżetowej w łącznej kwocie ponad 195 000 tys. zł. Ostatecznie zrealizowane wydatki w tym dziale wyniosły ponad 191 000 tys. zł, głównie dotyczyło to zwrotu części wydatków dokonanych w ramach funduszu sołeckiego i utraconych dochodów związanych z wykonywaniem zadań własnych gmin uzdrowiskowych.

Dziękuję.

Przewodniczący poseł Andrzej Szlachta (PiS):

Dziękuję.

Proszę pana posła Jerzego Gosiewskiego o koreferat – bardzo proszę, panie pośle.

Poseł Jerzy Gosiewski (PiS):

Panie przewodniczący, Wysoka Komisjo, szanowni państwo, w wyniku analizy sprawozdania z wykonania budżetu państwa za okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2018 r. w częściach i działach, do których się odniosę, należy stwierdzić, iż w części budżetowej 85 – Budżety wojewodów ogółem, w dziale 756 – Dochody od osób prawnych, od osób fizycznych i od innych jednostek itd. dochody nie były planowane a realizacja w tym dziale wyniosła 1 tys. zł, jak powiedział pan minister.

Wydatki w tym dziale także nie były pierwotnie planowane, natomiast w trakcie roku 2018 plan wydatków został zwiększony o kwotę blisko 6000 tys. zł, która pochodziła z rozdysponowania rezerwy celowej z pozycji 32 dotyczącej zwrotu gminom utraconych dochodów w związku z ustawowymi zwolnieniami z podatków i opłat lokalnych.

W części budżetowej 85 – Budżety wojewodów ogółem, w dziale 758 – Różne rozliczenia, dochody w 2018 r. zrealizowano w wysokości 587 tys. zł, co stanowi 339% planu. Wydatki w tej części zrealizowano w wysokości blisko 192 000 tys. zł, co stanowi 98,9% planu po zmianach. W rozdziale Różne rozliczenia finansowe, przy wykonanym planie w wysokości 99,5%, zrealizowane wydatki dotyczyły głównie zwrotu części wydatków wykonanych w ramach funduszu sołeckiego i zwrotu gminom utraconych dochodów z tytułu realizacji dodatkowych zadań własnych gmin związanych z zachowaniem funkcji leczniczych i uzdrowiskowych.

Stwierdzam, iż praktycznie zgodnie z planem i prawidłowo wykonano budżet państwa w omawianych przeze mnie częściach, dlatego stawiam wniosek o przyjęcie sprawozdania w zakresie części 85 – Budżety wojewodów ogółem w zakresie działów: 756 – Dochody od osób prawnych, od osób fizycznych i od innych jednostek nieposiadających osobowości prawnej oraz wydatki związane z ich poborem – dochody i wydatki, 758 – Różne rozliczenia – dochody i wydatki, części budżetowej 79 – Obsługa długu Skarbu Państwa – dochody i wydatki oraz przychodów i rozchodów budżetu państwa.

Dziękuję.

Przewodniczący poseł Andrzej Szlachta (PiS):

Bardzo dziękuję panu posłowi.

Bardzo proszę przedstawiciela Najwyższej Izby Kontroli o wyrażenie opinii.

Wicedyrektor departamentu w NIK Anna Rybczyńska:

W ramach kontroli wykonania budżetu państwa w 2018 r., analogicznie jak w latach poprzednich, przyjęto założenia, że w zakresie części 85 – Budżety wojewodów, szczególne badania ukierunkowane są na sześć działów w zakresie dochodów i osiem – w zakresie wydatków, które kumulują blisko 97 i 98 pozycji w tej części.

Jak wspomniał wcześniej pan minister, z uwagi na małą skalę tych działów, badania nie były prowadzone, ograniczono je do analizy wartości lub badania w ramach wylosowanych prób i w tym zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

Dziękuję.

Przewodniczący poseł Andrzej Szlachta (PiS):

Dziękuję.

Czy ktoś z państwa posłów chce zabrać głos w tej sprawie?

Na tym zakończyliśmy omawianie tych części budżetowych.

Przechodzimy do części 79 – Obsługa długu Skarbu Państwa oraz przychodów i rozchodów budżetu państwa. Referuje pan minister a koreferat przedstawi pan poseł Piotr Uściński.

Bardzo proszę, panie ministrze.

Podsekretarz stanu w MF Tomasz Robaczyński:

Panie przewodniczący, Wysoka Komisjo, teraz omówię kwestie dotyczące potrzeb pożyczkowych i długu.

Jeśli chodzi o wydatki na obsługę długu Skarbu Państwa, czyli część 79, zaplanowano je w ustawie budżetowej w kwocie 30 700 000 tys. zł, w tym do obsługi zadłużenia na rynku krajowym – ponad 21 000 000 tys. zł i na rynkach zagranicznych – ponad 9 500 000 tys. zł. Ostatecznie realizacja wydatków z tytułu obsługi długu Skarbu Państwa wyniosła 29 486 300 tys. zł w wyniku oszczędności, przede wszystkim, ze względu na kurs złotego, rozkład wyniósł – 21 500 000 tys. zł na obsługę zadłużenia krajowego i – 7 960 000 tys. zł na obsługę zadłużenia zagranicznego.

Jeśli chodzi o porównanie – wydatki w 2018 r. na obsługę długu Skarbu Państwa były niższe o 155 000 tys. zł w stosunku do roku 2017. Drugi rok z rzędu nominalnie spadały koszty obsługi długu. W roku 2018 również nastąpił spadek udziału kosztów obsługi długu w wydatkach budżetowych z 7,9% na 7,6% i spadek relacji kosztów obsługi do PKB z 1,5% do 1,4%. Jeśli chodzi o dochody w części 79, były one zaplanowane w wysokości 1 280 000 tys. zł, ostatecznie zrealizowano 1 096 100 tys. zł. Realizacja dochodów, związana z obsługą długu, była wypadkową zrealizowanej sprzedaży i odkupu papierów wartościowych.

Przejdę teraz do omówienia finansowania potrzeb pożyczkowych budżetu państwa. Potrzeby pożyczkowe netto w 2018 r. wyniosły 1 346 000 tys. zł, wobec zakładanej w ustawie kwoty 63 323 000 tys. zł, i były niższe o 61 000 000 tys. zł. Jeśli chodzi o rozkład, było to spowodowane wynikiem niższych potrzeb z tytułu deficytu budżetu państwa – o 31 000 000 tys. zł, deficytu budżetu środków europejskich – o 11 000 000 tys. zł, zarządzania płynnością sektora publicznego (wyższy stan przyjętych środków) – o 14 000 000 tys. zł, zarządzania środkami europejskimi – o 2 400 000 tys. zł, salda z udzielania kredytów i pożyczek – o 1 200 000 tys. zł i salda pozostałych pozycji – o 1 100 000 tys. zł.

Jeśli chodzi o strukturę finansowania potrzeb pożyczkowych netto, była ona następująca: skarbowe papiery wartościowe na rynku krajowym, dodatnie saldo w wysokości 25 556 000 tys. zł i obligacje na rynkach zagranicznych oraz kredyty w międzynarodowych instytucjach finansowych – saldo w wysokości 16 045 000 tys. zł. Jeśli chodzi o potrzeby pożyczkowe brutto, wyniosły one 123 100 000 tys. zł, wobec założonej w ustawie kwoty 181 700 000 tys. zł. Niższy poziom potrzeb o 58 000 000 tys. zł był wypadkową niższych potrzeb netto w kwocie ponad 61 000 000 tys. zł oraz wyższego wykupu długu o ponad 3 000 000 tys. zł.

W wyniku zrealizowania struktury finansowej potrzeb pożyczkowych budżetu państwa uległ poprawie główny parametr ryzyka długu Skarbu Państwa. Udział długu nominalowanego w walutach obcych zmniejszył się z 30,6% do 29,3%. Udział długu wobec inwestorów zagranicznych zmniejszył się z 50,9% do 47,3%. Natomiast średnia zapadalność długu krajowego została utrzymana na bezpiecznym poziomie 4,5 roku.

Państwowy dług publiczny na koniec 2018 r. wyniósł 984 300 000 tys. zł, co oznacza wzrost w stosunku do końca 2017 r. o 22 500 000 tys. zł, tj. o 2,3%. Natomiast w relacji do PKB państwowy dług publiczny wyniósł 46,5% i tutaj zanotowaliśmy spadek w porównaniu do roku 2017 (48,4%). Relacja do PKB, jeśli chodzi o zadłużenie sektora instytucji rządowych i samorządowych według definicji unijnej, to 48,9%. Tutaj nastąpił spadek w porównaniu do roku 2017 (50,6%). W związku z tym, relacja znajdowała się poniżej progu 60%, który jest zapisany w Traktacie z Maastricht.

Należy zauważyć, że relacja była istotnie niższa niż w całej Unii Europejskiej, gdzie wyniosła 80%, także dla strefy euro – ponad 85%.

Jeśli chodzi o dług Skarbu Państwa, na koniec 2018 r. ukształtował się na poziomie ponad 954 000 000 tys. zł, co oznacza wzrost o 25 800 000 tys. zł w porównaniu do końca roku 2017. Tutaj również relacja długu Skarbu Państwa do PKB wyniosła 45,1%, ale nastąpił spadek w porównaniu z rokiem 2017, kiedy relacja wyniosła 46,7%.

Dziękuję.

Przewodniczący poseł Andrzej Szlachta (PiS):

Dziękuję.

Koreferat wygłosi pan poseł Piotr Uściński, bardzo proszę.

Posel Piotr Uściński (PiS):

Panie przewodniczący, panie ministrze, szanowni państwo, w koreferacie nie będę powtarzał, przytoczonych liczb przez pana ministra, ale powiem o kilku kwestiach, które rzuciły się mi w oczy.

W przypadku obsługi długu Skarbu Państwa, jeśli chodzi o wydatki, faktyczne wykonanie w 2018 r. było na poziomie 29 500 000 tys. zł, mniej niż było zakładane w ustawie budżetowej. Minister pod koniec 2018 r. zmniejszył limit wydatków o 1 000 000 tys. zł. Warto zwrócić uwagę, że wynikało to z mocniejszego niż zakładano kursu złotego, ale również niższego poziomu obsługiwanego zadłużenia.

W zakresie dochodów warto też zwrócić uwagę, że ich wykonanie wynikało głównie z niższej sprzedaży obligacji, również ze względu na niższe potrzeby pożyczkowe naszego państwa.

Należy zauważyć, że potrzeby pożyczkowe Skarbu Państwa, jak powiedział pan minister, na poziomie 123 100 000 tys. zł brutto oznaczają tak naprawdę o 58 600 000 tys. zł mniej w stosunku do planu. To bardzo duże oszczędności, jeśli chodzi o pożyczki. W strukturze potrzeb pożyczkowych brutto dominowała pozycja refinansowania długu. Poziom potrzeb pożyczkowych netto, czyli tego, co tak naprawdę potrzebował budżet państwa, oprócz rolowania długu, to jedynie 1 300 000 tys. zł. Jeśli porównamy potrzeby pożyczkowe Skarbu Państwa netto z ubiegłymi latami, proszę zwrócić uwagę, że w latach 2014-2016 kwota oscylowała między 40 000 000 a 50 000 000 tys. zł, wyraźnie spadła w 2017 r. do 26 000 000 tys. zł. Teraz mamy rekordowo niskie potrzeby pożyczkowe netto na poziomie 1 300 000 tys. zł.

Odnośnie do państwowego długu publicznego, pan minister dokładnie to przybliżył, nie będę powtarzał kwot, ale warto zwrócić uwagę, że państwowy dług publiczny, który był planowany w strategii 2018-2021 na poziomie 51,7% – według polskiej metodologii – wynosi 46,5%, czyli znacznie mniej niż zakładała strategia. Natomiast według metodologii unijnej dług instytucji rządowych i samorządowych miał sięgać ponad 54% a wynosi niespełna 49%.

Porównując z poprzednimi latami, dług – według metodologii unijnej – w 2016 r. faktycznie wynosił ponad 54%, w 2017 r. obniżył się do 50,6% a teraz spada poniżej 50%, co jest bardzo dobrym wynikiem. Jeśli chodzi o strategię zarządzania długiem sektora finansów publicznych, jest to bardzo dobra informacja.

Szanowni państwo, wobec powyższego, składam wnioszek, żeby pozytywnie zaopiniować wyżej wymienione części budżetu.

Dziękuję.

Przewodniczący poseł Andrzej Szlachta (PiS):

Bardzo dziękuję.

Proszę przedstawiciela Najwyższej Izby Kontroli o przedstawienie opinii do tej części.

Wicedyrektor Departamentu Budżetu i Finansów w Najwyższej Izbie Kontroli Jarosław Borowski:

Szanowni państwo, Najwyższa Izba Kontroli oceniła pozytywnie wykonanie budżetu państwa w 2018 r., zarówno w części 79 – Obsługa długu Skarbu Państwa, jak i w części 98 – Przychody i rozchody związane z finansowaniem potrzeb pożyczkowych budżetu państwa.

Jeśli chodzi o koszty obsługi długu w części 79, zbadano 50% wydatków, czyli blisko 15 000 000 tys. zł. Zbadano również 26,5% dochodów uzyskanych w tej części. Najwyższa Izba Kontroli nie stwierdziła nieprawidłowości w tym zakresie.

Uwagi dotyczyły jednej kwestii związanej z ewidencją należności budżetowej w części 79. Część należności była ewidencjonowana niezgodnie z przepisami rozporządzenia ministra rozwoju i finansów. Niemniej jednak, minister finansów zadeklarował zmiany w tym zakresie i dostosowanie polityki rachunkowości do przepisów rozporządzenia.

Jeśli chodzi o przychody i rozchody, jak powiedziałem, NIK również sformułowała ocenę pozytywną. Minister Finansów zapewnił pełną i terminową realizację zadań publicznych finansowanych ze środków budżetu państwa oraz obsługę zobowiązań Skarbu Państwa poprzez finansowanie potrzeb pożyczkowych. Tutaj NIK sformułowała jedynie uwagi dotyczące dokonania analizy dotychczasowych metod planowania kwot

deficytu budżetu państwa i budżetu środków europejskich w trakcie roku, stanowiący główny element potrzeb pożyczkowych budżetu państwa w celu zmniejszenia odchyłeń między planem a wykonaniem.

Po drugie, zwróciła uwagę na podnoszoną od lat kwestię utrzymywania wysokich poziomów płynnych rezerw i nakładów ponoszonych na ich pozyskanie. Zdaniem NIK, w sytuacji, gdy kumulowanie środków wiąże się z koniecznością ponoszenia kosztów, Minister Finansów powinien dążyć do obniżenia stanu tych środków do minimalnego poziomu uznawanego za bezpieczny.

Na koniec chcę odnotować, że w 2018 r., podobnie jak w latach poprzednich, występowały operacje ujmowane w przychodach budżetu państwa, które – zdaniem NIK – zaburzały przejrzystość finansów publicznych, natomiast skala operacji, do których należały transfery środków budżetu państwa do Funduszu Ubezpieczeń Społecznych na refundację ubytku składek przekazywanych do OFE w kwocie 3 300 000 tys. zł, była niższa niż w latach poprzednich. Ministerstwo Finansów zadeklarowało, że w 2019 r. wyeliminuje operacje, które naszym zdaniem powodowały wykazywanie zaniżonego deficytu budżetu państwa.

Dziękuję.

Przewodniczący poseł Andrzej Szlachta (PiS):

Dziękuję panu dyrektorowi za przedstawienie opinii.

Czy ktoś z państwa chce zabrać głos?

Nie słyszę.

Zamknęliśmy omawianie tej części budżetowej a tym samym wyczerpaliśmy pierwszy punkt posiedzenia: rozpatrzenie sprawozdania z wykonania budżetu państwa w zakresie części wymienionych w porządku dziennym. Zamykam tę część posiedzenia. Dziękuję gościom, którzy uczestniczyli w posiedzeniu.

Przechodzimy do omówienia drugiego punktu naszego posiedzenia: rozpatrzenia „Informacji o poręczeniach i gwarancjach udzielonych w 2018 roku przez Skarb Państwa, niektóre osoby prawne oraz Bank Gospodarstwa Krajowego” (druk nr 3459), referuje Minister Finansów.

Bardzo proszę pana ministra Robaczyńskiego o przedstawienie syntetycznego zarysu informacji.

Bardzo proszę.

Podsekretarz stanu w MF Tomasz Robaczyński:

Panie przewodniczący, Wysoka Komisjo, powiem bardzo krótko o poręczeniach i gwarancjach Skarbu Państwa, niektórych osobach prawnych oraz Banku Gospodarstwa Krajowego.

Informacja jest przedkładana zgodnie z art. 46 ustawy o poręczeniach i gwarancjach udzielanych przez Skarb Państwa oraz niektóre osoby prawne.

W ramach informacji zawarto następujące główne punkty.

W roku 2018 udzielono sześciu gwarancji Skarbu Państwa na łączną kwotę ponad 11 600 000 tys. zł. Gwarancje były udzielane za zobowiązania zaciągane przez Bank Gospodarstwa Krajowego w ciężar Krajowego Funduszu Drogowego, przede wszystkim w celu zapewnienia środków na realizację zadań funduszu oraz za zobowiązania zaciągane przez PKP PLK w celu współfinansowania inwestycji infrastruktury kolejowej. Potencjalne, niewymagane zobowiązania Skarbu Państwa z tytułu udzielonych poręczeń i gwarancji na dzień 31 grudnia 2018 r. wyniosły ponad 108 000 000 tys. zł.

Informuję również Wysoką Komisję, że Skarb Państwa nie wydatkował środków na spłatę gwarantowanych i poręczonych zobowiązań w roku 2018.

Jeśli chodzi o Bank Gospodarstwa Krajowego, w ramach programu wspierania przedsiębiorczości bank udzielił około 43 tys. poręczeń i gwarancji gospodarczych w trybie portfelowym na łączną kwotę około 11 700 000 tys. zł, w tym około 35 tys. gwarancji *de minimis* na łączną kwotę 10 200 000 tys. zł.

Tutaj należy zaznaczyć, że poręczenia i gwarancje udzielane przez Skarb Państwa i Bank Gospodarstwa Krajowego w ramach programów rządowych nie stwarzają zagrożenia dla finansów publicznych a stanowią istotny instrument wspierania procesów

gospodarczych, przede wszystkim, jeśli chodzi o infrastrukturę drogową i kolejową, a także działalność małych i średnich przedsiębiorstw. Tutaj mowa o gwarancjach udzielanych przez Bank Gospodarstwa Krajowego.

Dziękuję.

Przewodniczący poseł Andrzej Szlachta (PiS):

Bardzo dziękuję panu ministrowi za zwarte przedstawienie informacji.

Otwieram dyskusję.

Kto z pań i panów posłów chce zabrać głos na temat tego sprawozdania?

Nie słyszę.

Przypominam, że sprawozdanie zostało zawarte w druku sejmowym nr 3459 i jest dostępne w sekretariacie Komisji.

Na tym zakończę omawianie drugiego punktu porządku dziennego.

Pozostaje nam jeszcze wybranie posła sprawozdawcy, chcę zaproponować panią poseł Gabriellę Masłowską.

Zanim dokonamy wyboru, zapytam, czy jest sprzeciw wobec przyjęcia informacji przedstawionej przez pana ministra?

Nie słyszę, zatem Komisja przyjęła informację.

Jako posła sprawozdawcę proponuję panią Gabriellę Masłowską.

Czy jest sprzeciw?

Nie słyszę, pani poseł Masłowska będzie przedstawiać informację na posiedzeniu Sejmu.

Wyczerpaliśmy porządek posiedzenia Komisji.

Dziękuję państwu.

Zamykam posiedzenie Komisji.

Zapraszam na godzinę 17.00, przedmiotem spotkania będzie omawianie rządowego projektu ustawy o VAT.